

فهرست مطالب

۱۵	پیشگفتار	
۱۸	طرح موضوع	۱
۲۰	مبحث نخست: وفای به عهد	
۲۰	طرح مبحث	۲
۲۱	بخش نخست: کلیات	
۲۱	الف - ماهیت وفای به عهد	۳
۲۲	ب - فرض عدم تبرع	۴
۲۵	ج - پرداخت دین غیر قابل مطالبه	۵
۲۶	د - تعیین دین موضوع تأديه	۶
۲۸	بخش دوم: شخصی که تعهد را ایفا می کند	
۲۸	طرح مطالب	۷
۲۸	الف - ایفای تعهد به وسیله متعهد	۸
۳۰	ب - ایفای تعهد به وسیله غیر متعهد	۹
۳۱	ج - ضمانت و حواله	۱۰
۳۳	بخش سوم: شخصی که مورد تعهد باید به او تأديه شود	
۳۳	طرح مطالب	۱۱
۳۳	الف - داین یا وکیل او یا شخصی که قانوناً حق قبض دارد	۱۲
۳۴	ب - حاکم یا قائم مقام او	۱۳
۳۵	ج - اشخاص دیگر	۱۴
۳۵	بخش چهارم: چیزی که باید تأديه شود	
۳۵	طرح مطالب	۱۵
۳۶	گفتار نخست: شرایط کلی	
۳۶	موضوع تعهد و موضوع تأديه یکی باشد	۱۶
۳۶	موضوع تأديه آزاد باشد	۱۷

۶ سقوط تعهدات

۳۷	موضوع تأديه تمام موضوع تعهد باشد	۱۸
۳۹	گفتار دوم: شرایط اختصاصی.....	
۳۹	تفکیک شرایط	۱۹
۳۹	۱ - عین معین (بیان قاعده و استثنایات)	۲۰
۴۱	۲ - کلی.....	۲۱
۴۲	حقوق تطبیقی.....	۲۲
۴۳	گفتار سوم: ایفای تعهد به وسیله تأديه مال یا عملی که مورد تعهد نیست	
۴۳	بیان منظور.....	۲۳
۴۴	ماهیت حقوقی	۲۴
۴۶	آثار حقوقی	۲۵
۴۷	گفتار چهارم: پرداخت به وسیله چک یا برات.....	
۴۷	لزوم موافقت متعهد له.....	۲۶
۴۷	بخش پنجم: زمان، مکان و هزینه تأديه	
۴۸	طرح مطالب	۲۷
۴۸	الف - زمان تأديه	۲۸
۵۰	ب - مکان تأديه	۲۹
۵۱	ج - هزینه تأديه	۳۰
۵۲	د - حقوق تطبیقی	۳۱
	بحث‌های تفصیلی	
۵۴	بحث یک: بررسی وضعیت تعلیق انحلال عقد	
۵۴	تعیین موضوع	۳۲
۵۴	الف - مطالعه تطبیقی	
۵۴	تعلیق در حقوق مدنی ایران و حقوق فرانسه و حقوقهای مدرن	۳۳
۵۶	ب - تعلیق زوال عقد در حقوق مدنی ایران	
۵۶	بیان منظور.....	۳۴
۵۶	۱ - تعلیق انفساخ عقد	۳۵
۵۶	حق معلق فسخ	
۵۷	حق فسخ معلق	
۵۷	توقيت انحلال عقد	
۶۴	۲ - تعلیق بطلان عقد	۳۶
۶۴	بحث ۲ : ماهیت وفای به عهد	۳۷

فهرست مطالب □

بحث ۳: تفسیر ماده ۲۶۵ ق.م.....	۳۸
بحث ۴: تفسیر ماده ۱۲۳۵ ق.م. فرانسه.....	۳۹
بحث ۵: حدود اماره تصرف (قاعده ید) و وضعیت تصرف گیرنده مال در صورت مجھول بودن عنوان تسلیم.....	۴۰
بحث ۶: غیرقابل استماع بودن دعوی.....	۴۱
بحث ۷: تعیین دین پس از تأديه.....	۴۲
بحث ۸: استرداد مال غیر که در مقام ایفای تعهد تسلیم شده است (حقوق تطبیقی)	۴۳
مکرر، بحث ۸ مکرر- ماهیت اذن پرداخت دین.....	۴۳
بحث ۱-۸- ماهیت ایفای تعهد مقید به مباشرت معهد به وسیله شخص دیگر.....	۴۳-۱
۸۲.....	۴۳-۲
۸۴..... مکرر بحث ۲-۸- تطبیق ماده ۲۷۴ و ۱۲۱۵ ق.م.....	۴۳
بحث ۹: تأديه به مأذون از متعهدله	۴۴
بحث ۱۰: ماهیت و آثار حقوقی قبض اشخاص ثالث	۴۵
بحث ۱۱: تحلیل وحدت موضوع تعهد و تسلیم در مورد دیون پولی.....	۴۶
بحث ۱۲: خسارت وارد بر عین پس از تعدی و تفریط متصرف.....	۴۷
بحث ۱۳: ماهیت حقوقی ایفای تعهد به وسیله تأديه موضوع متفاوت با مورد تعهد	۴۸
بحث ۱۴: تشخیص موارد قرارداد ایفای تعهد به وسیله تأديه موضوع متفاوت با مورد تعهد و موارد شبیه	۴۹
۱۰۲.....	۵۰
بحث ۱۵: بحثی در مورد آثار ایفای تعهد از طریق تسلیم موضوع غیر مورد تعهد.....	۵۰
۱۰۴.....	۵۱
بحث ۱۶: مقررات ماده ۲۰۳۸ قانون مدنی فرانسه	۵۱
بحث ۱۷: تشبيه ایفای تعهد به وسیله تسلیم موضوع متفاوت با مورد تعهد به ایفای معمولی تعهد	۵۲
۱۰۶.....	۵۳
بحث ۱۸: اثر تأديه مال مثلى متفاوت با مورد تعهد.....	۵۳
۱۰۸.....	۵۴
بحث ۱۹: ماهیت و آثار تسلیم چک یا برات	۵۴
۱۱۰.....	۵۵
بحث ۲۰: محل اجرای تعهد.....	۵۵
۱۱۲.....	۵۶
مبحث دوم: اقاله.....	۵۶
۱۱۲.....	۵۶
طرح مبحث	۵۶
۱۱۳.....	۵۷
بخش نخست: ماهیت اقاله	۵۷
۱۱۳..... بیان منظور	۵۷

۸ سقوط تعهدات

۱۱۳	بحث اصلی	۵۸
۱۱۵	بخش دوم: شرایط اقاله	
۱۱۵	مقدمه	۵۹
۱۱۵	الف - قصد و رضای طرفین	۶۰
۱۱۶	ب - اهلیت طرفین	۶۱
۱۱۶	ج - موضوع اقاله	۶۲
۱۱۹	د - وسیله ابراز اراده	۶۳
۱۱۹	بخش سوم: مختصات اقاله	
۱۱۹	مقدمه	۶۴
۱۱۹	الف - در اقاله حق شفعه وجود ندارد	۶۵
۱۱۹	ب - اقاله فسخ و اقاله نمی شود	۶۶
۱۲۰	ج - اقاله معامله به وسیله وراث طرفین ممکن نیست	۶۷
۱۲۱	بخش چهارم: آثار اقاله	
۱۲۱	طرح مطالب	۶۸
۱۲۱	الف - انحلال عقد و یا منحصراً قطع آثار عقد	۶۹
۱۲۴	ب - آثار مربوط به منافع و نمائش مورد معامله	۷۰
۱۲۵	ج - آثار مربوط به تصرفاتی که موجب تغییر قیمت است	۷۱
	بحث‌های تفصیلی	
۱۲۹	تغییر یکی از عوضین در اقاله	۷۲
۱۳۰	مبحث سوم: ابراء و اعراض	
۱۳۰	طرح مبحث	۷۳
۱۳۱	بخش نخست: ابراء	
۱۳۱	طرح مطلب	۷۴
۱۳۲	گفتار نخست: ماهیت ابراء	
۱۳۲	یکطرفه بودن ابراء	۷۵
۱۳۲	تفاوت ابراء با هبه طلب به مديون	۷۶
۱۳۳	گفتار دوم: شرایط ابراء	
۱۳۳	تقسیم مطالب	۷۷
۱۳۳	الف - شرایط ابراء کننده	۷۸
۱۳۴	ب - شرایط موضوع ابراء	۷۹

فهرست مطالب □ ۹

۱۳۶	گفتار سوم: وسیله اثبات ابراء	۸۰
۱۳۶	لفظ و عمل	
۱۳۶	گفتار چهارم: آثار ابراء	
۱۳۶	برائت ذمه مدیون	۸۱
۱۳۷	بخش دوم: اعراض	
۱۳۷	الف - تعریف	۸۲
۱۳۷	ب - شرایط اعراض	۸۳
۱۳۷	ج - آثار اعراض	۸۴
	بحث‌های تفصیلی	
۱۳۹	بحث ۱: ماهیت ابراء در فقه امامیه	۸۵
۱۴۰	بحث ۲: ابراء مشروط و معلق	۸۶
۱۴۱	بحث ۳: آیا ابراء در حکم ایفای تعهد است	۸۷
۱۴۳	بحث ۴: خیار شرط در ابراء	۸۸
۱۴۴	بحث ۵: ابراء فضولی	۸۹
۱۴۶	مبحث چهارم: تبدیل تعهد	
۱۴۶	طرح مبحث	۹۰
۱۴۷	بخش نخست: ماهیت تبدیل تعهد	
۱۴۷	ماهیت قراردادی	۹۱
۱۴۷	بخش دوم: موارد تبدیل تعهد	
۱۴۷	تفکیک موارد	۹۲
۱۴۸	الف - تبدیل تعهد از طریق تبدیل موضوع تعهد	۹۳
۱۴۸	ب - تبدیل تعهد از طریق تبدیل منشأ تعهد	۹۴
۱۴۹	ج - تبدیل تعهد از طریق تبدیل متعهد	۹۵
۱۵۰	تفاوت تبدیل تعهد از طریق تبدیل متعهد با انتقال دین و پرداخت دین به وسیله	
۱۵۰	ثالث	۹۶
۱۵۲	د - تبدیل تعهد از طریق تبدیل متعهدله	۹۷
۱۵۳	بخش سوم: شرایط تبدیل تعهد	
۱۵۳	تقسیم مطالب	۹۸
۱۵۳	الف - شرایط عمومی	۹۹
۱۵۴	ب - شرایط اختصاصی	۱۰۰

□ سقوط تعهدات

155	بخش چهارم - آثار تبدیل تعهد	101
155	طرح مطالب	101
156	الف - سقوط تعهد اول	102
156	ب - زوال تضمینات و فروع تعهد اول	103
157	ج - پیدایش تعهد جدید	104
158	بخش پنجم - اثبات تبدیل تعهد	105
158	احراز قصد طرفین	105
	بحث‌های تفصیلی	
160	بحث ۱: تغییر موضوع تعهد بدون تبدیل تعهد	106
161	بحث ۲: تفکیک تعهد از قرارداد در مسئله زوال حق فسخ و سایر شرایط	107
162	بحث ۳: ماهیت و آثار تسلیم و قبض برات	108
162	طرح بحث	108
163	الف - تسلیم برات و تبدیل تعهد	109
166	ب - تسلیم برات و انتقال دین یا طلب	110
167	ج - نظریه نیابت	111
168	د - نظریه تعهد یکطرفه	112
168	ه - تشخیص حقیقت و آثار تسلیم برات	113
170	مبحث پنجم: تهاتر	
170	طرح مبحث	114
171	بخش نخست - کلیات	
171	تعریف	115
171	فایده تهاتر	116
172	سابقه فقهی	117
172	بخش دوم - تهاتر قهری	
172	طرح مطالب	118
173	گفتار نخست: شرایط تهاتر قهری	
173	بیان موضوع	119
173	الف - شرایط هشت گانه	
173	۱ - دو شخص در برابر یکدیگر هم طلبکار و هم بدھکار شوند	120
175	۲ - موضوع دو دین کلی باشد	121
175	۳ - جنس موضوع دو دین یکی باشد	122

فهرست مطالب □ ۱۱

۴- زمان تأديه دو دین یکی باشد	۱۲۳
۵- مکان تأديه دو دین یکی باشد	۱۲۴
۶- هر دو دین آزاد باشد.....	۱۲۵
۷- دعوی هر دو دین قابل استماع باشد	۱۲۶
۸- دو دین تقابل داشته باشد	۱۲۷
ب - تحديد شرایط و مطالعه تطبیقی.....	
تحديد شرایط.....	۱۲۸
مطالعه تطبیقی.....	۱۲۹
گفتار دوم: آثار تهاتر قهری	
سقوط دو دین و تضمینات آن.....	۱۳۰
بخش سوم: تهاتر قراردادی	
الف - حدود تأثیر اراده.....	۱۳۱
ب - موارد تهاتر قراردادی.....	۱۳۲
بخش چهارم: تهاتر ایقایی	
تعريف و بیان مورد.....	۱۳۳
بخش پنجم: تهاتر قضایی	
طرح مطلب	۱۳۴
الف - موارد تهاتر قضایی	۱۳۵
ب - اثر تهاتر قضایی	۱۳۶
ج - شکل طرح دعوی تهاتر	۱۳۷
بحث‌های تفصیلی	
بحث ۱: محقق بودن و قابل بازداشت بودن دو دین	۱۳۸
بحث ۲: قهری بودن تهاتر.....	۱۳۹
بحث ششم: مالکیت ما فی الذمه	
طرح مبحث	۱۴۰
بخش نخست: منشأ مالکیت ما فی الذمه	
منشأ قهری و ارادی.....	۱۴۱
بخش دوم: اقسام و موارد مالکیت ما فی الذمه.....	
الف - اقسام مالکیت ما فی الذمه.....	۱۴۲
ب - موارد مالکیت ما فی الذمه	۱۴۳

۱۲ سقوط تعهدات

۱۹۶	بخش سوم: شرایط مالکیت مافی الذمہ	۱۴۶
۱۹۶	شرایط مربوط به انتقال دین و طلب	۱۴۴
۱۹۷	بخش چهارم: اثر مالکیت مافی الذمہ	۱۴۷
۱۹۷	سقوط تعهد	۱۴۵
	بحث‌های تفصیلی	
۱۹۸	اثر مالکیت مافی الذمہ در روابط متضامنین	۱۴۶
۱۹۹	نسبیت سقوط حق و دین	۱۴۷
۲۰۲	مبحث هفتم: فسخ	۲۰۲
۲۰۲	طرح مبحث	۱۴۸
۲۰۲	بخش نخست: ماهیت و مبنای فسخ	۲۰۲
۲۰۲	الف - ماهیت فسخ	۱۴۹
۲۰۳	ب - مبنای فسخ	۱۵۰
۲۰۴	بخش دوم: شرایط و آثار فسخ	۲۰۴
۲۰۴	الف - شرایط فسخ	۱۵۱
۲۰۵	ب - آثار فسخ	۱۵۲
۲۰۷	حقوق تطبیقی	۱۵۳
	بحث‌های تفصیلی	
۲۰۹	تفاوت فسخ با رد معامله	۱۵۴
۲۱۰	مبحث هشتم: تلف مال مورد تعهد و ناممکن شدن عمل مورد تعهد	۲۱۰
۲۱۰	طرح مبحث	۱۵۵
۲۱۰	بخش نخست: تلف مال مورد تعهد	۲۱۰
۲۱۰	تقسیم مطالبات	۱۵۶
۲۱۱	گفتار نخست: تلف مورد تمییک	۲۱۱
۲۱۱	تفکیک موارد	۱۵۷
۲۱۱	الف - تلف قهری پیش از تسلیم	۱۵۸
۲۱۵	ب - اتلاف پیش از تسلیم	۱۵۹
۲۱۶	ج - تلف پس از تسلیم	۱۶۰
۲۱۸	گفتار دوم: تلف مورد امانت	۲۱۸
۲۱۸	سقوط تعهد - اصل عدم ضمان	۱۶۱
۲۲۱	بخش دوم: ناممکن شدن عمل مورد تعهد	۲۲۱
۲۲۳	شرایط و موارد سقوط تعهد	۱۶۲

فهرست مطالب

۲۲۳.....	مبحث نهم: مرور زمان.....	۱۶۳
۲۲۴.....	طرح مبحث	۱۶۳
۲۲۵.....	گفتار نخست: مبانی مقررات مرور زمان.....	۱۶۴
۲۲۵.....	الف - نظم عمومی و اماره اعراض از حق.....	۱۶۴
۲۲۶.....	مرور زمان در فقه	۱۶۵
۲۲۶.....	گفتار دوم: ماهیت و حدود تأثیر مرور زمان.....	۱۶۶
۲۲۶.....	الف - ماهیت مرور زمان (سبب سقوط حق یا مانع استماع دعوای).....	۱۶۶
۲۲۷.....	ب - حدود تأثیر مرور زمان.....	۱۶۷
۲۲۹.....	گفتار سوم: حقوق تطبیقی.....	۱۶۸
۲۲۹.....	حقوق ایران و فرانسه	۱۶۸
	بحث تفصیلی	
۲۳۱.....	تجییه عدم امکان استرداد مرور زمان از نظر فقهی	۱۶۹
	مسائل امتحانی مبحث ایفای تعهد	
۲۳۲.....	مسئله ۱	۱۷۰
۲۳۳.....	مسئله ۲	۱۷۱
۲۳۴.....	مسئله ۳	۱۷۲
۲۳۵.....	مسئله ۴	۱۷۳
۲۳۶.....	مسئله ۵	۱۷۴
۲۳۷.....	مسئله ۶	۱۷۵
۲۳۷.....	مسئله ۷	۱۷۶
۲۳۸.....	مسئله ۸	۱۷۷
	مسائل مبحث اقاله	
۲۳۹.....	مسئله ۱	۱۷۸
۲۴۱.....	مسئله ۲	۱۷۹
۲۴۱.....	مسئله ۳	۱۸۰
	مسائل مبحث ابراء	
۲۴۴.....	مسئله ۱	۱۸۱
۲۴۴.....	مسئله ۲	۱۸۲
	مسائل مبحث تبدیل تعهد	
۲۴۶.....	مسئله	۱۸۳

۱۴ سقوط تعهدات

رویه قضایی مربوط به تبدیل تعهد

۲۴۷	توجیه دو رأی در مورد اثبات تبدیل تعهد.....	۱۸۴
۲۴۷	رأی شماره ۵۷۵ مورخ ۳۷/۳/۴ هیأت عمومی دیوان عالی کشور	۱۸۵
۲۵۰	رأی شماره ۸۹ مورخ ۴۱/۱/۲۱ هیأت عمومی دیوان عالی کشور	۱۸۶
۲۵۳	بحث انتقادی کتابهای مورد مطالعه	۱۸۷
۲۵۵	فهرست الفبایی.....	
۲۵۸	فهرست قوانین و مقررات مورد استناد (قوانين و مقررات داخلی)	۲۶۸
۲۷۲	فهرست قوانین و مقررات مورد استناد (قوانين و مقررات خارجی).....	